

zpravodaj

SRPEN 1992

VYDÁVÁ OBECNÍ ZASTUPITELSTVO BÍLOVICE NAD SVITAVOU

Vážení spoluobčané!

Dostáváte do rukou Zpravodaj za 1. pololetí s určitým zpožděním, neboť bylo v zájmu všech občanů Bílovic podát v tomto zpravodaji konkrétní informace k celkovému dění v obci a tedy i o stavební činnosti, která, jak sami vidíte, je značná. A u některých staveb došlo k uzavření hospodářské smlouvy teprve v těchto dnech.

Výstavba školní jídelny a tělocvičny, zahájená 28. 3. 1989 se chýlí ke svému závěru. V současných dnech jsou v budově prováděny dokončovací práce a postupně probíhá montáž strojů a zařízení. Během září budou dokončeny i práce v okolí budovy a v říjnu bude zahájen zkušební provoz. Vedení základní školy s obecním zastupitelstvem uskuteční před zahájením provozu den otevřených dveří, aby se občané Bílovic i Říčmanic mohli podívat na nově zřízené zařízení pro děti těchto obcí.

Čistírna odpadních vod — je již před dokončením a k 1. 9. 1992 bude zde zahájen jednorozční zkušební provoz. Je to zařízení, které umožní naší obci rozvoj do budoucích let. Bez tohoto zařízení by nebyla možná žádná výstavba bytů, domů a zřizování soukromých podniků, které vytvářejí splaškové vody. Od 1. 9. 1992 budou na čističku napojeny ulice: Komenského, Žižkova, Tyršova, Obřanská, Trávníky, S. K. Neumanna, Kozlíkova a část Teperovy a Taranzovy ulice. V současné době probíhá projektová příprava k propojení kanalizace z Polanky a Husovy ulice do kanalizace na ulici Žižkově. Dále se připravuje projekčně položení kanalizačního sběrače na ulici Havlíčkově a Fügnerově nábřeží. Jsou zahájeny předprojektové přípravné práce pro napojení kanalizace ulice Jiráskovy do kanalizace na ulici Komenského.

Dnem 1. 9. 1992, kdy bude zahájen provoz čistírny, budou občané na ulicích, které budou již na čistírnu napojeny vyzváni stavebním úřadem, aby neprodleně napojili své splaškové vody do kanalizační sítě. Septiky a žumpy v těchto ulicích ztratí své opodstatnění a budou zrušeny. Naopak občané, bydlící mimo dosah čistírny budou moci své žumpy vyvážet fekálním vozem z Babic přímo na čistírnu — tedy za nižší náklady, než nyní do Brna.

Od 1. 9. 1992 bude podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace Brno-venkov účtovat našim občanům nejen vodné, ale i stočné. Takto získané finanční prostředky převede JMVaK na účet Obecního úřadu Bílovice nad Svitavou. Z těchto fin. prostředků bude částečně hrazen provoz a údržba čistírny a kanalizační sítě. Stočné budou platit též ti občané, kteří nejsou napojeni dosud na veřejný vodovod, a to paušální sazbou, která bude

vypočtena na základě rozsahu sociálního zařízení v každém domě. Proto budou v měsíci srpnu a září 1992 navštíveny všechny domy v Bílovicích pracovníky Obecního úřadu a vodáren Brno-venkov. Obec má právo ze zákona vybírat stočné v obci, kde je vybudována kanalizace. Těmito finančními prostředky bude částečně hrazena pokuta obce za znečištění Svitavy. Členové obecního zastupitelstva se v této věci rozhodli již v roce 1991 tak, že vybírání stočného bude zahájeno až se zahájením provozu čistírny odpadních vod.

Plynofikace obce opět v letošním roce postupuje. Jednak za přispění občanů ulice Husovy, kteří zapůjčili své finanční prostředky obci na dva roky na vybudování plynovodního řádu v této ulici. Přihadili se tak k občanům z ulice Jiráskovy, Kozlíkovy a Teperovy, kteří tak učinili již v roce minulém. Za stejných podmínek bude následně plynofikována ulice Dobrovského návrší a na tuto navazující ulice Kratinova a Taranzova. Za fin. prostředky ze státní dotace bude dokončena I. etapa — tj. ulice Komenského a Sv. Čecha, včetně dokončení regulační stanice a terénních úprav plynovodu od regulační stanice po železniční trať u Ševčíkových. V těchto dnech byla podepsána hospodářská smlouva s podnikem Mertastav Předklášteří, který provede výstavbu plynovodu od Ševčíkových, přes těleso dráhy ČSD, přes řeku Svitavu a dále po ulici Havlíčkově, až na hranice s obcí Řícmanice s podmínkou, že plynovod bude dostavěn do konce října 1992. Tímto budou vytvořeny podmínky pro napojení obce Řícmanice na plynovod v následujícím roce. V roce 1993 bude pokračovat výstavba plynovodu na Fügnerově nábřeží, na Polanku a bude-li dostatečné množství finančních prostředků, tak i na Nivku a na Hradisko. Na realizaci plynofikace se zúčastňuje značné množství bílovických občanů, kteří tak společně uskutečňují to, co ještě před několika roky bylo jen dlouhodobým snem a přáním.

Bytový dům na Polance. Práce zde pokračují zpomaleným tempem, neboť finančních prostředků ze státní dotace bylo v letošním roce přiděleno málo. 30 bytů mohlo být dokončeno a předáno do konce roku 1992, doufáme, že se tak stane v roce 1993. Dům bude napojen na plynovod a každý byt bude mít své vlastní etážové topení. Byty budou obecního úřadu a budou pronajmuty na základě smlouvy zájemcům z řad našich občanů.

Výstavba inženýrských sítí pro výstavbu rodinných domů na Polance. Na tuto stavbu bylo v letošním roce přiděleno větší množství finančních prostředků ze státní dotace a je předpoklad, že dodavatel inženýrské stavby Brno budou moci dokončit a koncem roku předat obci 30 stavebních parcel, ke kterým bude zaveden vodovod, kanalizace, el. kabel, telefonní kabel a plyn. Tyto parcely budou v roce 1993 odprodány bílovickým zájemcům, kteří prokáží připravenost k zahájení výstavby rodinného domu v roce 1993.

Vzhledem ke zlepšení finanční situace Obecního úřadu v Bílovicích, rozhodlo obecní zastupitelstvo na svém veřejném zasedání dne 26. 6. 1992 připravit a realizovat následující stavební akce:

- Zřídit novou sedlovou střechu na dvorním traktu ZŠ, neboť stávající rovná střecha je již více roků v havarijním stavu a teče do tříd a kabinetů;
- Provést opravu protékající střechy MŠ;
- Provést opravu střechy na bytovém domě č. 500 na Havlíčkově ulici;
- Opravit místní chodníky, které hrozí úrazem:
 - z Havlíčkovy ulice na Nivku kolem Šmalíkovy vily;
 - z ulice Sv. Čecha do Trávníků zřídit schodiště;
 - zpevnit chodník od kostela ke schodišti k nádraží;

- Po ukončení plynovodu v roce 1993 zřídit schodiště od nákupního střediska do Trávníků a schodiště od staré pošty do Trávníků;
- Pro zlepšení zásobování občanů pitnou vodou, zřídit výtokové stojany na ulici Havlíčkově, Komenského a na Táborského návrší.
- Zajistit plynofikaci kotelen zdravotního a zubního střediska a zřídit do těchto objektů vodovodní přípojku;
- Zajistit plynofikaci domu č. 500 a u tohoto objektu opravit žumpu;
- Zajistit 30 ks laviček a rozmístit je tam, kde dříve bývaly;
- Ošetřit veřejnou zeleň na ostrůvku a březích Svitavy, podle návrhu komise životního prostředí;
- Opravit veřejné osvětlení na levém břehu Svitavy výměnou osvětlovacích těles.

Dále bylo rozhodnuto přijmout obecního údržbáře, který by se staral o místní komunikace a veřejnou zeleň, lavičky, nátěry zábradlí, úklid sněhu v zimním období.

Vzhledem k narůstající kriminalitě v naší obci, kdy jsou stále častěji okrádáni občané i podnikatelé, výtržníci ohrožují naše občany a Česká policie nemá dosud slibované prostředky ke zřízení místní policie v Bílovicích, uvažuje Obecní zastupitelstvo Bílovic, zřídit místní policii. Zřízení je však velmi náročné na finanční prostředky. Proto obecní rada bude jednat s místními podnikateli o částečném sponzorování. V případě, že dojde k dohodě, byla by naše obec pod ochranou dvou členů místní policie se psem denně od října tohoto roku.

VILÉM KLEVETA
starosta

Transformace drobných provozoven

Na veřejném zasedání dne 26. 6. 1992 rozhodli členové obecního zastupitelstva o tom, že obecní hospoda a sklenářství se převede do ekonomického pronájmu soukromým osobám, obecní pekárna se odprodá do soukromých rukou, zařízení obchodu smíšeným zbožím na Havlíčkově ulici se odprodá paní M. Kostihové, která bude zde provozovat dále obchodní činnost jako soukromá podnikatelka. Jaké důvody vedly obecní zastupitelstvo k tomuto kroku?

Drobné provozovny byly zřízeny u bývalých MNV v 50. letech jako místní podnikatelská aktivita, ve které mohli působit řemeslníci různých profesí a zajišťovat služby obyvatelstvu, které v té době nikdo nezajišťoval. Drobné provozovny byly a jsou dosud osvobozeny od daní a odvodů. Zisk byl odváděn do rozpočtu ONV, do r. 1986 bylo možno zisku použít na rozšíření služeb v obci. Tak došlo ke značnému rozvoji DP v naší obci, postupně byl rozšířen autopark, byla zřízena autoopravna, stolárna, obchod v Řícmanicích, Kanicích a na Havlíčkově ulici v Bílovicích, vzniklo čalounictví, byly prováděny opravy na koupališti v Kanicích a nakonec byla zahájena výstavba největší provozovny — pekárny. V r. 1989 dosáhl počet zaměstnanců včetně dvou zednických skupin čísla 70. Jakmile byly ve státě vytvořeny podmínky pro soukromé podnikání, a to vyhláškou č. 1/88 z roku 1988 začali jednotliví odborníci postupně přecházet na soukromé podnikání — malíři, řidiči, zedníci a podobně. V r. 1991 vyjmula ze své působnosti kadeřnictví a autodílnu a obec tyto provozovny pronajala do ekonomického pronájmu bývalým zaměstnancům za roční pronájem ve výši 130 000 Kčs, který plyne do obecního rozpočtu. A bývalí zaměstnanci DP, naši občané, mohou s minimálními náklady začít soukromě podnikat.

2. 10. 1991 Federální shromáždění schválilo Živnostenský zákon, podle kterého všechny podnikatelské aktivity ve státě musí být k 1. 10. 1992 přihlášeny u Okresního živnostenského úřadu jako fyzické nebo právnické podnikatelské osoby a budou podléhat odvodům daní a odvodům z mezd. Soukromý podnikatel bude daň z příjmu obyvatelstva i odvody z mezd ve výši asi 25 %, odvádět, přes finanční úřad do rozpočtu obce, právnická osoba — tedy i Drobné provozovny, ve výši 50 % zisku a 50 % z mezd do státního rozpočtu v Praze. Z tohoto ryze ekonomického důvodu se jeví pro obec výhodnější pokračovat v nastoupené cestě z loňského roku a předat postupně provozovny soukromníkům do ekonomického pronájmu, jejichž odvody a daně včetně nájmu poplynou do rozpočtu obce.

V případě pekárny se jeví výhodně pekárnu odprodat do soukromých rukou. V současné době případné reklamace na nekvalitní výrobky musí řešit vedoucí pekárny, vedoucí DP, obecní rada, starosta a je to zbytečně komplikované. Soukromý podnikatel si ve svém zájmu zajistí vše velmi rychle i v zájmu spokojenosti zákazníků. A současný měsíční zisk 60 000 Kčs se po zdanění Drobných provozoven sníží na 18 000 Kčs — což se jeví málo zajímavé. Naopak soukromý pekař bude obci měsíčně odvádět částku kolem 15 000 Kčs. Pekárna, kterou si naši občané svépomocí vybudovali, zůstane v obci a bude našim občanům sloužit i nadále. Finanční zisk z prodeje bude použit ve prospěch našich občanů, a to na rozšíření inženýrských sítí, především pro zajištění zásobování vodou v místech, kde dosud není a také pro všechny zájemce o vodovodní přípojku, kteří dosud nezískali souhlas vodáren. Bude nutno vybudovat vodojem pro zajištění dostatečné akumulace vody. Technickou pomoc v této věci po vzájemné dohodě s ředitelstvem JMVAK Brno-venkov poskytne tento podnik a předprojektové práce již byly zahájeny.

OZ rozhodlo vypsát na prodej pekárny i převod obecní hospody a sklenářství výběrové řízení, do kterého se může přihlásit kdokoli. Obálky s nabídkami budou rozlepeny za přítomnosti všech členů OZ, kteří rozhodnou o budoucím majiteli pekárny i ekonomických pronájmech.

U Obecního úřadu zůstanou jen obslužná zařízení — kontejnerové auto, nakladač, nákladní auto na dovoz písku, civilní služba pro výkopové práce, sběrna prádla a šatstva pro čistírnu. I nadále budou zajišťovány práce stavební údržby a údržba veřejného osvětlení.

OBEČNÍ RADA

Výsledky parlamentních voleb 1992 v Bílovicích nad Svitavou

	FS—SL	FS—SN	ČNR
Počet osob zapsaných do seznamu voličů	1 551	1 551	1 551
Počet voličů, kterým byly vydány úř. obálky	1 434	1 434	1 434
Počet odevzdaných úř. obálek	1 434	1 434	1 434
Počet platných hlasů celkem	1 408	1 404	1 401
Procento účasti voličů	92,46 %		

Strana č.	Název strany	FS—SL		FS—SN		ČNR	
		Počet hl.	%	Počet hl.	%	Počet hl.	%
1	ODA	117	8,3	59	4,2	50	3,6
3	ČSSD	114	8,1	76	5,4	59	4,2
4	HSD-SMS	150	10,6	205	14,6	217	15,5
5	HDŽJ	14	1,0	23	1,6	30	2,1
9	SPI	2	0,1	—	—	—	—
10	NSS-ČSNS	8	0,6	6	0,4	10	0,7
13	D92	3	0,2	4	0,3	6	0,4
14	SRaNDJ	2	0,1	2	0,1	4	0,3
15	MKDS, EW, MLS	—	—	—	—	—	—
17	KDU—ČSL	116	8,2	129	9,2	130	9,3
19	SPŽaR	33	2,3	31	2,2	42	3,0
21	HSS	2	0,1	2	0,1	3	0,2
22	LSU	98	7,0	82	5,8	90	6,4
24	OH	28	2,0	44	3,1	39	2,8
28	SPR—RSČ	124	8,8	125	8,9	120	8,6
31	KAN	17	1,2	21	1,5	16	1,1
32	ROI	—	—	—	—	—	—
33	Levý blok	150	10,6	157	11,2	156	11,1
38	SPP	6	0,4	6	0,4	8	0,6
41	NEI	7	0,5	7	0,5	11	0,8
42	ODS—KDS	417	29,6	425	30,3	410	29,3

Statistické informace ze sčítání lidu, domů a bytů 1991

V této části chceme občany Bílovic nad Svitavou seznámit s některými statistickými údaji ze sčítání lidu, domů a bytů 1991. Jedná se o údaje, které jsou podle našeho názoru významné a občané by je měli znát:

Počet obyvatel:

Trvale bydlící v Bílovicích n/Sv.			ekonomicky činní	
celkem	2044	100 %	998	48,8 %
muži	952	46,6 %	521	25,5 %
ženy	1092	53,4 %	477	23,3 %

Národnost:

celkem	2044	100 %		
česká	793	38,8 %	rómská	2
slovenská	25	1,2 %	polská	1
moravská	1211	59,2 %	německá	1
slezská	1		ostatní	4
maďarská	2		nezjištěná	4

Domy a byty:

	domy	byty	vybavenost bytů v %
celkem	627	863	ústř. nebo etáž. topení 69,8
trvale obydlené	554	778	koupelna nebo sprchový kout 84,6
neobydlené	73	85	barevný televizor 54,8
objekty indiv.			telefon 46,3
rekreace	399	—	aut. pračka 52,7
			osobní auto 35,5

Důvody neobydlenosti bytů:

celkem neobydlených bytů	85		
změna vlastníka	3	o byt není zájem	1
pozůstalost (soudní řízení)	10	nezpůsobilost k obývání	12
rekonstrukce, přestavba	19	určen k demolici	6
nevyčl. rekr. chalupa	5	jiné a nezjištěné	29

Náboženské vyznání:

celkem	2044	100 %
bez vyznání	688	33,7 %
římsko-katolické	1020	49,9 %
čs. husitské	38	1,9 %
čs. br. evangelické	21	1,0 %
ostatní	25	1,2 %
nezjištěné	252	12,3 %

Knihovna, knihovny ...

Téma, o kterém se mluví, a je to přirozené. V době, kdy nezůstává „kámen na kameni“ téměř nikde, kdy ubylo peněz všude a v kultuře dvojnásob, se přirozeně vynořuje otázka: přežije naše bílovická knihovna? Přežijí naše české a moravské knihovny?

Veřejné knihovny mají v našich zemích víc než stoletou tradici. Vznikaly spontánně v rámci čtenářských spolků, i v Bílovicích vznikla knihovna vzdělávacího spolku „Havlíček“ už v minulém století. A nové Československo ještě nebylo ani ve svých definitivních hranicích, a už tu byl; v dubnu 1919, zákon o „veřejných knihovnách obecních“, který obsahoval na tehdejší poměry větu dost radikální: „Knihovna musí být zřízena a provozována v každé obci...“

Po roce 1948 proběhly ve veřejných knihovnách radikální prověrky, stejně už válkou zdecimovaných fondů a do všech, i těch nejmenších, byly pořízeny sebrané spisy Marxe, Lenina, Góttwalda... Stát si knihovny udržoval, snažil se je proměnit v nástroj ideologické manipulace. Jenže knihovny byly vždycky ještě něčím víc než propagandou. Většinu fondů vždy tvořila literatura klasická, inspirující v každé době. A vůbec nebyly výjimkou knihovny, jež samy rozmnožovaly a půjčovaly zakázané samizdaty. I ta bílovická patřila až do listopadu mezi ně, to ví i těch několik desítek Bílovčáků, kteří měli tu trošku odvahy si do knihovny pro samizdat přijít.

Ne, kultura je neumlčitelná, v tom má pan ministr kultury, dnes předseda ČNR, Uhde, pravdu. Jenže ve vyšších patrech své logiky už jeho stavba tak průzračně čistá není. Ano, kultura je nepovinná a je jistě jen dobře, že nikdo není nucen „žít kulturně“. Jenže je tady přijatá Základní listina práv a svobod, která jasně a na několika místech mluví o právu každého člověka na informace, na přístup ke kulturním hodnotám, o právu na vzdělání. A knihovny jsou v samotných základech všech těchto oblastí. Jestliže ministr říká, že by bylo nedemokratické přikazovat obcím provozovat knihovnu, já si myslím něco jiného: Nedemokratické by bylo vzít občanu možnost získat informace, celý život se vzdělávat; ztěžovat mu vytvoření vyššího kulturního a morálního kodexu — jen občan, vybavený těmito atributy je schopen chovat se svědomitě a demokraticky, nebýt obětí demagogických manipulátorů. Jde prostě o naplnění jistých základních práv člověka a tuto věc lze když ne přikázat (obcím, okresům...), tak určitě aspoň účinně stimulovat. Jak? Nejlépe stručným, ale přesným knihovnickým zákonem, takovým, jaké mají všechny vyspělé země kolem nás i za mořem.

Nemíním se nijak vychloubat, když sdělím, že jsem byl v březnu 1990 zvolen do brněnského oblastního výboru nově ustaveného profesního Svazu knihovníků a informačních pracovníků, v květnu 1990 pak za člena výkonného výboru téhož svazu v Praze a v červenci 1991 jsem dostal dekret ministra kultury, kterým mě jmenoval členem Ústřední knihovnické rady, poradního orgánu ministra. S těmito funkcemi mi přibýlo veliké množství práce, kterou se snažím dělat jak nejlépe jsem schopen. Stav našich knihoven není dobrý, snažíme se dopátrat všech příčin. Některé jsou, jak se říká, objektivní, je tady ale taky hodně chyb v kulturní politice (či spíš v absenci této politiky), jsme často svědky jakéhosi liberálního radikalismu, který by nejrady věci vrátil zpět ne o padesát či sedmdesát let, ale nejlépe rovnou o sto, sto padesát. Snažím se podle svých schopností knihoven pomáhat, je otázka, nakolik se to daří...

Nemíníme však knihovny a celé naše knihovnictví konzervovat ve stavu, v jakém se nacházely na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Máme sestavenou koncepci rozbití tuhých centralizovaných knihovnických systémů v instituce opravdu demokratických služeb, maximálně otevřených požadavkům uživatelů. Očekáváme, že podstatně rozšíříme činnost veřejných knihoven ve směru poskytování nejrůznějších informací, od „informací pro každý den“, až po informace speciální — podle poptávky. Knihovny by měly být řízeny knihovnickou radou, složenou z pravidelných uživatelů, ne byrokraticky z jakéhosi centra. Problémů je hodně, snad se alespoň některé myšlenky podaří uvést v život.

Knihovna v Bílovicích pracuje dál. Zjišťují, že povědomí o knihovně je silné, nejen mezi čtenáři, ale i v širším okolí a především v obecním zastupitelstvu. V posledních měsících se např. podařilo získat sponzora — vedení mlýna poskytlo finanční prostředky, za které jsme mohli koupit do našeho fondu překrásné encyklopedie pro děti, na které jsme až dosud peníze neměli. Velice a upřímně i jménem čtenářů našemu mlýnu děkují. Finanční situaci přislíbil vylepšit i obecní úřad, přestože základní dotace na knihovnu je soustředěna v centru a povinností obce to tedy bezprostředně není. Jsem však rád, že si Bílovice, občané i zastupitelstvo, význam své veřejné knihovny uvědomují. Věřím tomu, že jsme na prahu jejího dalšího rozvoje.

MILOŠ KUDERA
knihovník

Humanitární pomoc pro Chorvatsko

Sbírka pro postižené děti a matky v bývalé Jugoslávii, kterou zorganizoval obecní zastupitelstvo, ředitelství základní školy, základní organizace ČSČK v Bílovicích nad Svitavou a Červený kříž v Brně, byla ukončena v sobotu 27. 6. 1992 (25. 6. až 27. 6. 1992).

Sbírka humanitární pomoci byla velmi úspěšná podle organizátora Jiřího Kočího, pracovníka MěV ČSČK, asi v hodnotě 15 tisíc Kčs (potravin, šatstvo, sešity a finanční částka 2 322,40 Kčs).

Děkujeme všem občanům Bílovic nad Svitavou za jejich humanitární pomoc a vyzýváme další občany, kteří jsou ochotni pomoci matkám a dětem, kterých se uchýlilo do Chorvatska z postižených oblastí více než 900 tisíc, ať se přihlásí na MěV ČSČK, tel.: 74 26 92, 74 19 92. Číslo konta: 35—6539—621/0100 Makedonie nebo YU, Komerční banka Brno-město.

Chceme s pomocí odjet nejpozději v srpnu.

Za MěV ČSČK
IVANA GRÁNOVÁ,
vedoucí pracovník MěV ČSČK

K výročí slavnostního otevření bílovické sokolovny

Slavnost otevření sokolovny, která se konala 4. září 1927 a vešla nejen do dějin bílovického Sokola, ale i bílovické obce, si beze vší pochyby zaslouží, aby jí bylo v roce 65. výročí opět vzpomenu.

V roce 1921 se v Sokole zнову ozvala touha po vlastní budově a 8. září členové na valné hromadě založili družstvo pro postavení sokolovny, aby starostmi o stavbu netrpkla činnost tělovýchovná.

Schůzi zahájil Rudolf Těsnohlídek a po jeho projevu ji řídil nejstarší člen jednoty prof. Josef Pokora. Byli zvoleni: starostou Antonín Špatný, mst. Václav Polák, do výboru Karel Hruža, Vilém Luska, Valentin Řehák (jednatel), Vojtěch Sklenář, Leopold Trnka (pokladník) a Anna Svobodová, náhradníci: Rudolf Pospíšil, František Šebela, Karel Wünsch a rezervoři Josef Tesar a Antonín Vašíček. Ze 40 přítomných členů jednoty 35 vstoupilo do družstva.

Zakládajícím členem se mohl stát každý, kdo složil tisíc korun, nebo kdo svojí prací tuto částku vyčerpal. Prvními byli: Rudolf Těsnohlídek, Politická organizace čl. strany socialistické, Vzdělávací beseda Havlíček, Těl. jednota Sokol, František Koudelka, Rudolf Koudelka, Richard Heiberger, Silvestr Sehnal, Vojtěch Taranza a Anna Navrátilová. Starostou Sokola byl Jan Kartous a tělocvičná jednota předala družstvu správu koupelen (hospodář Vilém Luska), státní půjčku z bývalé rakouské válečné půjčky, poukázku na 2 050 korun a stala se též zakládajícím členem družstva.

Družstvo najalo pro koupaliště „ve volšičkách“ Janákovu louku, byly upraveny břehy, opraveny a zakoupeny kabiny a každoročně byly přikoupeny lodky. Připravovalo se staveniště, hrála se divadla a pořádaly se taneční zábavy a václavské hody.

V roce 1922 pracoval výbor zvolený v roce 1921 a od 18. 3. byl jednatel Rudolf Pospíšil. Pracovní povinnost byla stanovena 20 hodin, pro členy Sokola 10 hodin, ale vykonalo se málo a teprve placenou prací se pokročilo vpřed. Koupelny vynesly 8 126 Kčs, družstvo mělo 13 členů zakládajících a 178 činných.

V roce 1923 byli do výboru zvoleni: Antonín Špatný (starosta), Václav Polák (místostarosta), Rudolf Pospíšil (jednatel), Leopold Trnka (pokladník), František Šebela (hospodář koupelen), Bohuslav Doležal, Antonín Krňávek a František Matějčík, náhradníci: Jan Kartous, Vojtěch Sklenář a Karel Švehla ml. Dobrovolnou prací se mnoho nevykonalo, na staveništi pracovali nezaměstnaní za mzdu; odpracovalo se 1 167 hodin a majetek družstva činil 65 526 Kč.

V roce 1924 byli do výboru přibráni Vilém Petlach, Karel Švehla ml., náhradníci Alois Kala a Karel Ondruj ml. Zásluhou starosty obce prof. Anděloslava Olejníčka a Jana Svobody Chloupka byl částečně zaklenut potok a členové družstva zhotovili plány budovy, které posoudili se členy Sokola za účasti ing. arch. Boh. Čermáka. Dne 17. 8. se pořádaly na koupališti župní plavecké závody. Počet činných členů byl 167, příjem z koupelen 9 216 Kč a jmění družstva 90 261 Kč.

Počátkem roku 1925 prof. Josef Pokora vyzývá členstvo k usilovné práci a svornosti. Z výboru odešli Rudolf Pospíšil, Karel Švehla ml. a Leopold Trnka a nahradili je Vilém Koudelka (jednatel), prof. Anděloslav Olejníček a Jan Vacek.

Byla vypsána půjčka, bylo vydáno 450 upisovacích listin a družstvo přijalo jen 30 750 Kč. Plány stavitele Cenka a architektonický návrh ing. arch. Bohuslava Čermáka byly župou zamítnuty jako neúčelné. Byla provedena reorganizace koupelen, nejlepšího zdroje příjmů a dne 9. 8. byla na koupališti benátská noc. Příjem z koupelen byl 10 362 Kč, na vkladech 80 523 Kč, ale pro nedostatek peněz a odvahy se nestavělo.

V roce 1926 je starostou Rudolf Pospíšil, mst. Karel Švehla ml., členové výboru Josef Navrátil (jednatel), František Sedláček (pokladník), František Šebela (hospodář), Antonín Špatný, Josef Geisler, Karel Ondruj ml., Josef Pernica, Emanuel Vacek, náhradníci Bohuslav Doležal, Antonín Krňávek, Vilém Luska, revizoři Josef Tesař a Antonín Vašíček.

Jednota obdržela kinolicenci, hostinskou koncesi a uzavřela smlouvu se Starobrněnským pivovarem. Počet členů Sokola vzrostl a výbor se rozhodl postavit budovu, která by soustřeďovala veškerý společenský život v obci. Ze soutěže pěti stavitelských firem vyšel vítězně návrh stavitele Františka Zukala; ustavila se stavební komise a bylo dohodnuto, že řemeslné práce zadá a obstará Sokol.

Dne 19. září se konala slavnost položení základního kamene, na podzim byla dokončena hrubá stavba, na jaře provedeny práce řemeslné a v létě byla budova hotova.

V neděli 28. srpna 1927 sehrál divadelní soubor na novém jevišti drama Gabriely Preissově její pastorkyňa a 3. září byl koncert. Dne 4. září se konalo pod záštitou obce slavnostní otevření sokolovny a do Bílovic byl uspořádán zájezd Vaníčkovy druhé sokolské župy v Brně. Dopoledne koncertovala na návsi dechová hudba a na slavnostní valné hromadě blahopřáli jednotě k významnému úspěchu MUDr. Václav Bartoniček, prof. Josef Pokora za župu Máchalovu a sestra Vodová, bratr Viktorín, Rudolf Těsnohlídek za župu Vaníčkovu a také zástupci bílovických korporací a okolních sokolských jednot.

Ve 13.30 hod. vyšel z Husovy ul. rozjásaný průvod za doprovodu Hudebního sdružení Sokola Brna II a v něm hrdě kráčeli členové předsednictva bílovického Sokola, zástupci ČOS, župy Vaníčkovy a Máchalovy, hosté z Brna a okolí, dorost, muži s prapory a v Tyršově ulici se připojili žákyně, žáci, dorostenky a ženy v sokolských a národních krojích. Průvod, jaký Bílovice dosud neviděly, byl ve vyzdobených ulicích srdečně vítán a byla to vpravdě slavnostní, nezapomenutelná chvíle.

V Palackého údolí zazněly fanfáry, byly předneseny projevy zástupce župy, ČOS, aj.; následovalo slavnostní předání sokolovny, hymna a pak beseda, na které vystoupili žákyně a muži z Husovic, dorostenky z Obřan a Sokola Brna II, ženy a muži ze Židenic, žáci, dorost a muži z Bílovic. Po skončení byla volná zábava a večer veselice.

Výbor Sokola napsal: „Prosíme všechny, aby nadšení neustupovalo, obětavost nevymizela a tak až nastoupí pokolení nové, by v jejich šlápějích kráčelo a dílo budoucím zvelebovalo.“

Letos po 65 letech už jen několik posledních pamětníků vzpomíná práce nadšených Sokolů a slavnostní chvíle, jež se nesporně řadí k nejpamátelnějším v životě naší obce.

Družstvo v činnosti neustalo. Bylo vzpomenuo Rudolfa Těsnohlídku (+ 12. 1. 1928), na koupališti byl zřízen bazén pro děti, v roce 1929 zaklenut potok až k řece; pořádaly se zábavy, václavské hody i benátský večer.

Po odchodu Rudolfa Pospíšila do Brna v roce 1930 se stal starostou Antonín Špatný a v roce 1931 zakládajícími členy redaktor Pištělák a bratr Kořínek ze Sv. Martina.

Starosti a práce bylo mnoho, peněz málo, činnost ochabovala, pracoval jen výbor a 7. února 1932 se družstvo rozešlo.

MILOSLAV PROCHÁZKA

Společenská kronika

V roce 1991 se narodilo v Bílovicích nad Svitavou 30 dětí — 14 chlapců — 16 děvčat.

Od 6. listopadu do konce roku se narodily tyto děti:

- 29. 11. Krytinář Michal — Obřanská 584
- 9. 12. Štarha Jakub — Za nádražím
- 10. 12. Kneslová Barbora — Husova 160
- 19. 12. Stloukalová Michaela — Obřanská 637

Od 1. ledna 1992 do června se narodily tyto děti:

- 20. 1. Marečková Michaela — Obřanská 593
- 28. 2. Zavadil Josef — Jiráskova 420
- 31. 3. Krtičková Petra — Kozlíkova 561
- 31. 3. Prosser Ladislav — Obřanská 585
- 3. 4. Moučková Andrea — Husova 477
- 4. 4. Tomanová Kateřina — Kratinova 318
- 8. 4. Floriánová Lenka — Havlíčkova
- 5. 5. Stano Tomáš — Husova 17
- 8. 5. Zmeškalová Veronika — S. K. Neumanna 602
- 14. 5. Svobodová Zuzana — Husova 190
- 25. 5. Rozmahel Jakub — Fügner. nář. 410
- 31. 5. Kuželová Lucie — Havlíčkova 118
- 8. 6. Nossová Kristýna — Obřanská 615

Všem těmto dětem přejeme hodně zdraví, životních úspěchů a jejich rodičům mnoho radosti a spokojenosti ze svých dětí.

V letošním roce 1992 se dožili nebo dožijí tito naši spoluobčané svých životních jubileí.

96 let

- 29. 1. Dudková Marie — Taranzova
- 4. 9. Kapustová Kateřina — Havlíčkova

94 let

- 13. 3. Doupovcová Josefa — Havlíčkova

93 let

- 9. 7. Petržilková Růžena — Pal. údolí

91 let

- 1. 1. Drascherová Marie — Havlíčkova
- 19. 4. Pospíšilová Anastázie — Obřanská
- 16. 5. Orvošová Judita — Polanka

90 let

- 3. 4. Syrovátková Emilie — Kozlíkova
- 18. 9. Ondrášek Eduard — Husova
- 1. 10. Peřinová Emilie — Havlíčkova
- 6. 11. Pospíchalová Františka — Polanka

89 let

- 9. 2. Štěrbačková Štěpánka — Kollárova
- 10. 2. Prachařová Růžena — Taranzova
- 17. 4. Procházková Františka — Dobr. návr.
- 27. 4. Hlubinková Ludmila — Komenského

- 7. 1. Felix Karel — Husova

- 20. 6. Trnková Aloisie — Fügner. nář.
- 2. 11. Krahulec Metoděj — Dobr. návrší
- 22. 12. Lázničková Marie — Kozlíkova

88 let

- 15. 2. Mazanec František — Kozlíkova
- 28. 3. Taranza Jaroslav — Husova
- 25. 8. Chromek Jan — Husova
- 22. 11. Fialová Marie — Jiráskova
- 28. 12. Cenková Anežka — Kozlíkova

86 let

- 7. 1. Felix Karel — Husova
- 23. 1. Svoboda Jan — Husova
- 7. 2. Taranzová Helena — Husova
- 8. 3. Doležal Stanislav — Havlíčkova
- 3. 4. Uhrová Julie — Husova
- 8. 7. Fialová Marie — Fügner. nář.
- 2. 9. Procházková Marie — Dobr. návr.
- 3. 9. Staňková Marie — Žižkova
- 1. 10. Drlíková Arnoštka — Havlíčkova
- 8. 12. Srbová Františka — Jiráskova

85 let

7. 1. Smejkalová Aloisie — Teperova
20. 2. Dohnalová Anna — Fügner, nábř.
17. 3. Sedlecký Jaroslav — Sv. Čecha
24. 5. Menšíková Magdaléna — Teperova
19. 6. Moserová Anna — Dobr. návrší
26. 6. Koukalová Marie — Jiráskova
25. 9. Pokorná Františka — Taranzova
25. 11. Křivonožková Božena — Trávníky
31. 12. Bandochová Marie — Komenského

84 let

4. 1. Lupač Josef — Fügner, nábř.
8. 1. Krautmanová Marie — Dobr. návr.
21. 1. Opletal Josef — Havlíčkova
23. 2. Blatná Marie — Komenského
1. 3. Svobodová Božena — Husova
5. 3. Pinková Božena — Polanka
21. 5. Trnka Miloslav — Jiráskova
14. 6. Frýzová Ludmila — Taranzova
19. 7. Krauhulcová Marie — Dobr. návr.
20. 7. Moser Emanuel — Fügner, nábř.
16. 10. Hlaváčková Marie — Husova
15. 12. Tomásek František — Sv. Čecha
27. 12. Kotolová Marie — Sv. Čecha

83 let

23. 1. Zubalíková Jarmila — Jiráskova
24. 1. Špatná Marie — Husova
2. 2. Kartous František — Kratinova
9. 2. Holá Karla — Hradisko
16. 3. Schütz Miloš — Kozlíkova
28. 3. Vašíčková Anděla — Husova
22. 4. Grycová Aloisie — Husova
25. 4. Fiala Antonín — Tyršova
4. 5. Olejníčková Vlasta — Husova
7. 5. Nečasová Filoména — Dobr. návr.
31. 5. Taranzová Antonie — S. K. Neumanna
17. 7. Procházka Miloslav — Polanka
28. 7. Skřípská Anna — Fügner, nábř.
31. 8. Šenk Theodor — Dobr. návr.
2. 10. Šmidková Ludmila — Havlíčkova
7. 10. Severová Emilie — Kratinova
30. 11. Mašek Arnošt — Jezírko

82 let

13. 1. Roth Josef — Husova
22. 1. Stejskal Štěpán — Hradisko
22. 2. Mašková Marie — Jezírko
28. 2. Havlíčková Růžena — Kozlíkova

82 let

18. 3. Peša Vladimír — Kozlíkova
5. 4. Lejhancová Markéta — Fügner, nábř.
21. 4. Pochop František — Žižkova
29. 4. Slaný Richard — Husova
8. 5. Lustig Bedřich — Havlíčkova
24. 5. Škárka František — Komenského
28. 7. Trnková Hedvika — Dobr. návr.
13. 8. Kubíčková Anna — Teperova
10. 9. Drahovzalová Hedvika — Havlíčkova
25. 10. Taranzová Milada — Teperova
26. 10. Jelínková Marie — Husova
12. 11. Skácelová Marie — Obřanská
17. 11. Dvořáková Josefa — Havlíčkova
20. 11. Rybářová Františka — Havlíčkova

81 let

29. 1. Nováková Marie — Sv. Čecha
1. 4. Krchňáková Justina — Teperova
25. 4. Felixová Milada — Husova
7. 6. Lustigová Božena — Havlíčkova
3. 7. Pařízková Amálie — Tyršova
1. 8. Opletalová Anastázie — Havlíčkova
26. 8. Sedláčková Marie — Husova
26. 9. Vodáková Marie — Fügner, nábř.
9. 11. Kratina Karel — Kollárova
12. 12. Trnka Antonín — Jiráskova

80 let

14. 1. Kozlová Helena — Taranzova
25. 1. Wawraczová Alžběta — Polanka
12. 2. Kučera Ludvík — Havlíčkova
17. 3. Šenková Marie — Dobr. návr.
19. 4. Havlásková Julie — Husova
28. 4. Šenk Pavel — Fügner, nábř.
29. 4. Sochorová Anna — Poděbradova
8. 5. Hružová Otilie — S. K. Neumanna
15. 5. Stloukalová Gabriela — Obřanská
22. 6. Peňáz Vladislav — Teperova
7. 7. Hrubá Marie — Teperova
17. 8. Kotolová Marie — Husova
4. 10. Plevová Emilie — Jiráskova
7. 10. Tomášková Anna — Husova
10. 10. Kuželová Františka — Havlíčkova
20. 10. Přikryl Karel — Kozlíkova
29. 10. Brímová Milada — Komenského
4. 12. Škrhák Bohuslav — Havlíčkova
13. 12. Kučera Miroslav — Jiráskova
24. 12. Vágnér Jaromír — Husova
26. 12. Šerák Jan — Komenského

Všem těmto jubilantům přejeme hodně zdraví, spokojenosti do dalších let.

30. dubna oslavili ZLATOU SVATBU manželé Jan a Stanislava Tomáškoví z Husovy ulice.

27. července oslavili ZLATOU SVATBU manželé ing. Alois a Marie Řihákoví z ulice Jiráskovy a

10. listopadu manželé Ladislav a Marie Ševčíkovi z ulice Komenského. Přejeme jim hodně zdraví, životní pohody a ještě mnoho společných let.

STŘÍBRNOU SVATBU oslavili nebo oslaví tito manželé:

11. února manželé Jan a Květoslava Andělovští z ulice Havlíčkovy
12. srpna manželé Zdeněk a Marcela Láníkoví z Polanky
13. srpna manželé Pavel a Marie Moserovi z Dobr. návrší
7. října manželé Lubomír a Libuše Šenkovi z Fügnerova nábřeží

Všem přejeme hodně zdraví, úspěchů v práci a ještě mnoho dlouhých let společného života.

A nyní tu smutnější zprávu.

Za rok 1991 zemřelo v naší obci 25 spoluobčanů — 15 mužů — 10 žen.
17. 12. 1991 zemřela paní Klotilda Hladíková.

V letošním roce 1992 zemřeli tito naši spoluobčané:

7. 1. Mezulánik František, ned. 69 let — Husova
22. 1. Holý Jiří, 47 let — Hradisko
24. 1. Huďcová Ludmila, ned. 69 let — Havlíčkova
24. 1. Kučerová Anna, 84 let — Havlíčkova
4. 2. Kazdová Josefa, ned. 84 let — Kozlíkova
14. 2. Kotol Josef, ned. 55 let — Kratinova
17. 2. Kalodová Anna, ned. 85 let — Poděbradova
27. 2. Skácel František, ned. 80 let — Obřanská
29. 2. Kozlová Marie, 73 let — Havlíčkova
21. 3. Kala Bohuslav, ned. 82 let — Žižkova
9. 4. Olejníček Josef, 77 let — Havlíčkova
15. 4. Vašík Miroslav, ned. 66 let — Kozlíkova
16. 4. Sutter Rudolf, ned. 76 let — S. K. Neumanna
17. 4. Drlik Jan, ned. 79 let — Havlíčkova
29. 4. Svoboda Jindřich, 68 let — Tyršova
30. 4. Muselíková Marie, ned. 64 let — Jiráskova
15. 5. Wünschová Milada, ned. 83 let — Kollárova
16. 5. Macurová Jitka, ned. 63 let — Obřanská
18. 5. Pinková Anna, ned. 77 let — Komenského
31. 5. Gryc Vlastimil, ned. 78 let — Macharova
3. 6. Němec Milan, ned. 58 let — Obřanská
8. 6. Svoboda Jan, ned. 87 let — Husova
18. 6. Neveselá Anna, ned. 83 let — Komenského

Všem těmto našim zesnulým spoluobčanům věnujme, prosím, tichou vzpomínku.

DVOŘÁKOVÁ ZDENA
Sbor pro občanské záležitosti

Informace o činnosti kulturní komise

V letošním roce začala při obecním zastupitelstvu v Bílovicích nad Svitavou pracovat nově konstituovaná kulturní komise, když předchozí činnost byla přerušena odstěhováním se PhDr. Šuláře, předsedy této komise, z Bílovic. Vedením obnovené komise byla pověřena členka obecního zastupitelstva Olga Uhrová, členy komise jsou pak Zdeňka Kmuníčková, Miloš Kudera, Jana Ondrušová-Wunschová, Božena Matalová, PhDr. Vladimír Ruta a prof. Věra Vojnarová (do dubna t. r.). Ke spolupráci byli dále vybidnuti dr. Ludmila Jarošová a doc. Arnošt Parsch — oba však pro značné pracovní zaneprázdnění činnost v komisi odmítli, příležitostnou spolupráci však neodmítají.

Komise se scházela každý měsíc a plánovala a organizovala kulturní akce pro naše občany. Stěžejním úkolem v prvním období bylo zajištění prodeje tzv. Recké vily s tím, aby tato byla po prodeji využívána pro kulturní účely. Přes velkou snahu členů komise se nepodařilo najít vhodného zájemce, který by byl ochoten „kulturní břemeno“ této nemovitosti akceptovat a vila byla prodána v březnu t. r. společností s r. o. Megatech. Noví majitelé se zavázali neporušit stavebními úpravami původní charakter nemovitosti.

Nemalým problémem bylo pak rozhodnout, jaké kulturní akce v naší obci zorganizovat, aby byly pro občany přitažlivé a jejich návštěva se stala přínosem pro jejich všestranný rozvoj, zejména v estetické a emocionální oblasti.

V uplynulém období se nám podařilo uspořádat tyto akce:

- přednáška a beseda Zdeňka Sotoláře o cestě k Himalaji, doplněná diapozitivy, která byla velice zajímavá, zúčastnilo se jí asi 30 lidí.
- 400. výročí narození J. A. Komenského bylo vzpomenuáno na slavnostním shromáždění dne 27. 3. 1992. Program zajistil Doc. A. Parsch a vystoupili v něm posluchači JAMU v Brně. Ukázky z literární tvorby J. A. Komenského, doplněné dobovými i současnými hudebními díly, inspirovanými Komenského dílem, byly skloubeny v nesmírně působivé pásmo, které se setkalo s vřelým přijetím všech účastníků večera.
- Dne 30. 3. proběhla přednáška Doc. Šikuly o pěstování léčivých rostlin v zahrádkách a jejich používání, byla velmi zajímavá.
- Dne 31. 5. se uskutečnil koncert duchovní hudby v bílovickém kostele, kde vystoupili manželé Karasovi z Brna ve skladbách pro varhany a trubku. Na zdařilém průběhu koncertu má zásluhu především J. Ondrušová ve spolupráci s p. farářem MUDr. Princem.
- Dne 19. 6. nás pobavili opět hostující umělci, tentokrát v pořadu „Varietní koktajl“ s vystoupením lidového vypravěče Zdeňka Galušky. Účastníci této akce odcházeli domů s dobrou náladou.
- Dne 5. 7. byl společně se Sokolem uspořádán vzpomínkový večer k výročí upálení mistra J. Husa na Hradisku. S působivým projevem uctila památku mistra J. Husa farářka Československé církve husitské Mgr. Eva Suchánková. Akce se zúčastnilo asi 70 lidí.

Kromě těchto akcí, určených pro širokou občanskou veřejnost, řešila komise i úkoly drobnější, svým významem však pro image a tím i pověst naší obce nikoli zanedbatelné. Byla zajištěna oprava nápisu na budově nádraží a restaurování pomníku S. K. Neumanna, byla vyřešena problematika nového kronikáře obce apod.

Místním podnikatelům nabízíme zřídit v Místní lidové knihovně podnikatelské informační centrum. Máme na mysli vytvoření seznamu místních podnikatelů, případně i s bližšími údaji o jejich oboru podnikání, aby se občané mohli informovat, ke komu se mají se svými potřebami obrátit. Na obecním úřadě je registrováno v současné době 150 podnikatelů, avšak jejich zveřejnění může být provedeno jen s jejich souhlasem. Nabízíme těm podnikatelům, kteří mají zájem o tento způsob reklamy, aby se přihlásili u knihovníka p. Miloše Kudery osobně nebo telefonicky na čísle 59 21 14.

V závěru naší informace o kulturním dění v obci bychom chtěli vyzvat všechny naše občany, že máme zájem o podněty, připomínky i návrhy jak pro práci kulturní komise, tak i pro náplň bílovického zpravodaje. Rádi přijmeme i Vaše příspěvky ke zveřejnění ve Zpravodaji.

Chceme dělat kulturu pro Vás — občany Bílovic a budeme Vám všem nesmírně vděční za každý iniciativní návrh. Zajímá nás, jaký druh kulturních akcí preferujete, co či koho byste v Bílovicích rádi viděli a slyšeli, čím by podle Vás mohla kulturní komise přispět k obohacení společenského života naší obce. Ještě k účasti na některých uspořádaných akcích. Byla malá, přestože se jednalo o hodnotné akce. Pokud se tento stav nezmění, bude pořádání větších kulturních akcí omezeno finančními důvody, neboť jen menší akce lze uspořádat s min. finančními náklady a tedy bez vstupného.

Své připomínky, návrhy i přání můžete sdělit jak jednotlivým členům komise, tak i písemnou formou na Obecní úřad. Chceme a budeme se snažit o to, aby kulturní život Bílovic přispěl k obohacení života nás všech.

KULTURNÍ KOMISE

VYDÁVÁ OBECNÍ ZASTUPITELSTVO BÍLOVICE NAD SVITAVOU

TJ SOKOL A OBECNÍ ZASTUPITELSTVO
BÍLOVICE NAD SVITAVOU

si Vás dovolují pozvat na

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY

našemu občanovi, letci, plukovníku in memoriam

METODĚJI ŠEBELOVI,

který zahynul v boji za osvobození Československa
ve II. světové válce.

